

کاتالوگ سری سوم صفحه های پلیفون ۱۳۰۸ شمسی Catalog of the third series of Polyphon records- 1929

سندی که در این گزارش بدان پرداخته می شود، کاتالوگ سومین سری از صفحه های پلیفون است که در سال ۱۹۲۹ میلادی در تهران و بصورت الکتریکی ضبط شده و با لیبلهای طلایی رنگ (ویژه آثار قمر و ملوک خانم) و زرد (برای سایر آثار) تولید و توزیع شده است. این کاتالوگ چهار برگی نکات زیر را روشن می کند:

۱- اگرچه ضبط آثار توسط صدابرداران اعزامی کمپانیها و منجمله کمپانی پلیفون در زمانی محدود و یا

<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>کمپانی عزرا م. حكاك و اولاده لمیتد خیابان چراغ برق طهران</p> <p>صفحات پلیفون که با برق پر شده سال ۱۹۲۹ سری سوم</p> </div> </div> <hr/> <p style="text-align: center;">قمر الملوك وزیرى</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 60%;">دلکش - ۱</td><td style="width: 40%; text-align: right;">۳۰۰۱۰</td></tr> <tr><td>عراق - ۲</td><td style="text-align: right;">V. 30010</td></tr> <tr><td>بداد - ۱</td><td style="text-align: right;">۳۰۰۲۰</td></tr> <tr><td>بختیارى - ۲</td><td style="text-align: right;">V. 30020</td></tr> <tr><td>متوى بیج - ۱</td><td style="text-align: right;">۳۰۰۳۶</td></tr> <tr><td>۲ - ۰ - ۰</td><td style="text-align: right;">V. 30036</td></tr> <tr><td>شور - ۱</td><td style="text-align: right;">۳۰۰۴۰</td></tr> <tr><td>شور سرملک - ۲</td><td style="text-align: right;">V. 30040</td></tr> <tr><td>حسی - ۱</td><td style="text-align: right;">۳۰۰۴۲</td></tr> <tr><td>شیلز - ۲</td><td style="text-align: right;">V. 30042</td></tr> <tr><td>نوا</td><td style="text-align: right;">۳۰۰۴۶</td></tr> <tr><td>تصنیف نوا</td><td style="text-align: right;">V. 30046</td></tr> </table>	دلکش - ۱	۳۰۰۱۰	عراق - ۲	V. 30010	بداد - ۱	۳۰۰۲۰	بختیارى - ۲	V. 30020	متوى بیج - ۱	۳۰۰۳۶	۲ - ۰ - ۰	V. 30036	شور - ۱	۳۰۰۴۰	شور سرملک - ۲	V. 30040	حسی - ۱	۳۰۰۴۲	شیلز - ۲	V. 30042	نوا	۳۰۰۴۶	تصنیف نوا	V. 30046	<p style="text-align: center;">سید علی اصغر کردستانی</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 60%;">کردی تصنیف یات ارمغان - ۱</td><td style="width: 40%; text-align: right;">۴۱۴۴۸</td></tr> <tr><td>۲ - ۰ - ۰</td><td style="text-align: right;">V. 41448</td></tr> <tr><td>کردی حجاز - ۱</td><td style="text-align: right;">۴۱۴۵۰</td></tr> <tr><td>۲ - ۰ - ۰</td><td style="text-align: right;">V. 41450</td></tr> <tr><td>کردی تصنیف افشاری - ۱</td><td style="text-align: right;">۴۱۴۵۲</td></tr> <tr><td>۲ - ۰ - ۰</td><td style="text-align: right;">V. 41452</td></tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center;">دسته قفقاز</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 60%;">یات کرد</td><td style="width: 40%; text-align: right;">۴۱۵۳۸</td></tr> <tr><td>تصنیف یات کرد</td><td style="text-align: right;">V. 41538</td></tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center;">مسیو هایك</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 60%;">کمانچه سولو - چهار گاه - ۱</td><td style="width: 40%; text-align: right;">۴۱۵۳۱</td></tr> <tr><td>بسه نگار - ۱</td><td style="text-align: right;">V. 41534</td></tr> </table> <hr/> <p style="text-align: center;">آقای طیوری</p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 60%;">منظره باغ - ۱</td><td style="width: 40%; text-align: right;">۴۱۳۸۸</td></tr> <tr><td>۲ - ۰ - ۰</td><td style="text-align: right;">V. 41388</td></tr> <tr><td>مطیبه بروخیم - طهران</td><td></td></tr> </table>	کردی تصنیف یات ارمغان - ۱	۴۱۴۴۸	۲ - ۰ - ۰	V. 41448	کردی حجاز - ۱	۴۱۴۵۰	۲ - ۰ - ۰	V. 41450	کردی تصنیف افشاری - ۱	۴۱۴۵۲	۲ - ۰ - ۰	V. 41452	یات کرد	۴۱۵۳۸	تصنیف یات کرد	V. 41538	کمانچه سولو - چهار گاه - ۱	۴۱۵۳۱	بسه نگار - ۱	V. 41534	منظره باغ - ۱	۴۱۳۸۸	۲ - ۰ - ۰	V. 41388	مطیبه بروخیم - طهران	
دلکش - ۱	۳۰۰۱۰																																																		
عراق - ۲	V. 30010																																																		
بداد - ۱	۳۰۰۲۰																																																		
بختیارى - ۲	V. 30020																																																		
متوى بیج - ۱	۳۰۰۳۶																																																		
۲ - ۰ - ۰	V. 30036																																																		
شور - ۱	۳۰۰۴۰																																																		
شور سرملک - ۲	V. 30040																																																		
حسی - ۱	۳۰۰۴۲																																																		
شیلز - ۲	V. 30042																																																		
نوا	۳۰۰۴۶																																																		
تصنیف نوا	V. 30046																																																		
کردی تصنیف یات ارمغان - ۱	۴۱۴۴۸																																																		
۲ - ۰ - ۰	V. 41448																																																		
کردی حجاز - ۱	۴۱۴۵۰																																																		
۲ - ۰ - ۰	V. 41450																																																		
کردی تصنیف افشاری - ۱	۴۱۴۵۲																																																		
۲ - ۰ - ۰	V. 41452																																																		
یات کرد	۴۱۵۳۸																																																		
تصنیف یات کرد	V. 41538																																																		
کمانچه سولو - چهار گاه - ۱	۴۱۵۳۱																																																		
بسه نگار - ۱	V. 41534																																																		
منظره باغ - ۱	۴۱۳۸۸																																																		
۲ - ۰ - ۰	V. 41388																																																		
مطیبه بروخیم - طهران																																																			

صفحه ۱

صفحه ۴

کوتاهترین زمان ممکن انجام می شده اما تولید و عرضه صفحه ها بصورت مرحله ای و فواصل زمانی چندماهه صورت می گرفته و برای هر مرحله، کاتالوگی ارائه می شده است. در این کاتالوگ که حاوی

سومین سری صفحه های پلیفون ضبط شده در سال ۱۹۲۹ است، ۲۶ صفحه منتخب با لحاظ شدن تنوع آثار و از هنرمندان گوناگون بنحوی عرضه شده است که مورد توجه مشتریان و سلیقه ایشان قرار گیرد. نمونه لیبل این سری را که متعلق به اولین صفحه این کاتالوگ است در پشت جلد مشاهده کنید.

۲- پیوسته نبودن شماره کاتالوگ برای آثار هر یک از هنرمندان، گویای آنست که کمپانی پلیفون برخلاف برخی کمپانیهای دیگر، پس از اطمینان خاطر از صفحه های قابل تولید، در یک مرحله نسبت به تعیین شماره کاتالوگ اقدام می نموده و سپس در تولید مرحله ای صفحه ها، از بین آثار ضبط شده و شماره کاتالوگ مشخص آنها، انتخاب لازم صورت می گرفته است.

۳- اسامی موجود در هر کاتالوگ مرحله ای لزوما حاوی اسامی همه هنرمندانی نیست که در آن نوبت

حسنخان سنجرانی

ماهور - ۱	۴۱۵۰۴
دلکش - ۲	V. 41504
تصنیف: مهور، ترکی عسکر اولم - ۱	۴۱۴۹۰
۱ -	V. 41490
تصنیف: بیات ترک، چه شب است بار بار است - ۱	۴۱۴۷۴
۲ -	V. 41474
تصنیف: گیلکی - با هر که - ۱	۴۱۵۰۸
۲ -	V. 41508

نیره اعظم رومی

تصنیف: ابو عطا، خزان - ۱	۴۱۵۵۸
۲ -	V. 41558

مهدیخان نوائی اصفهانی

بیات ترک - ۱	۴۱۵۹۰
والک عبدالله - ۲	V. 41590

صفحه ۳

ملوک خانم

تصنیف: دشتی - موسم گل - ۱	۳۰۰۶۰
آواز صربی دشتی - ۲	V. 30060
تصنیف: ابو عطا - قرانی - ۱	۳۰۰۶۸
۲ - فراق - ۲	V. 30068
تصنیف: بیات اصفهان - گل محبوبس - ۱	۳۰۰۷۴
۲ - سوزش دل - ۲	V. 30072
تصنیف: افشاری - هجر روی تو - ۱	۳۰۰۸۶
۲ -	V. 30086
چهار گاه - ۲	۳۰۰۷۴
۲ -	V. 30074
آواز صربی شور - ۱	۳۰۰۹۸
۲ -	V. 30098
تصنیف: چهار گاه، ناز و نیاز عاشق، عشوق - ۱	۳۰۰۹۲
۲ -	V. 30092

جناب دماوندی

ماهور - ۱	۴۱۴۲۶
دلکش - ۲	V. 41426
از آن	۴۱۴۳۴
عناجارت	V. 41434

صفحه ۲

آثاری ضبط کرده اند. چنانچه در این کاتالوگ اسمی از "مدرسه عالی موسیقی" وجود ندارد در حالیکه آثار متعددی از مدرسه عالی موسیقی در ضبط شده های سال ۱۳۰۸ پلیفون وجود دارد.

۴- از نکات مهم کاتالوگ ها، ارائه اطلاعاتی مفید از نمایندگان کمپانیها مشتمل بر اسم و نشانی ایشان

است. همانطور که مشاهده می شود عزرا میرحکاک، تاجر کلیمی مقیم بغداد، نمایندگی پلیفون را در بغداد و تهران برعهده داشته و نمایندگی وی در خیابان چراغ برق تهران واقع بوده است. وی نمایندگی کمپانی هیز ماسترز ویس را برای ضبط در سال ۱۳۰۵ شمسی در تهران برعهده داشت که بخاطر همکاری همزمان با کمپانی پلیفون و نمایندگی پلیفون برای ضبط سال ۱۳۰۶ در تهران، هیز ماسترز ویس نمایندگی خود در بغداد، بصره و تهران را به افراد دیگری واگذار می کند. براساس مدارک موجود، شرکت عزرا

میرحکاک تا اوایل دهه ۲۰ شمسی، نقش فعالی در واردات کالاهای صنعتی به ایران داشته است. (نگاه کنید به: نامه اطلاق بازرگانی، سال ۱۳۲۰)

۵- تصریح بر انتشار دو صفحه از جناب دماوندی (V 41426 : ماهور ۱- دلکش ۲) و (V 41434 : اذان - مناجات) در سری سوم از صفحه های پلیفون، گویای آنست که در این نوبت و پس از ۱۷ سال آثاری از جناب دماوندی ضبط شده و بویژه صفحه اذان و مناجات که در بین آثار ضبط شده برای کمپانی گرامافون در سال ۱۲۹۱ شمسی، مورد توجه و استقبال گسترده قرار گرفته بود، دوباره ضبط و تولید می شود.

۶- ذکر آثار منتشره در این نوبت از حسنخان سنجرانی (روی لیل: سنجلانی) و سید علی اصغر کردستانی که تنها در این سری از صفحه های پلیفون اقدام به ضبط آثار خود

تموده اند و همچنین نی سلوی آقا مهدی نوایی (که دارای یک صفحه نی سولو بر روی صفحه های هیز ماسترز ویس نیز می باشد) با توجه به کمیاب بودن این آثار، از اهمیت ویژه ای برخوردار و در نوع خود اطلاعاتی بدیع محسوب می شود.

